

ΑΠΟΦΑΣΗ¹ ΑΡΙΘΜ 380/V/2008

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ – ΤΜΗΜΑ Α΄

Συνεδρίασε στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του 1^{ου} ορόφου του κτηρίου των γραφείων της, επί της οδού Κότσικα 1Α, Αθήνα, την 22^η Φεβρουαρίου 2008, ημέρα Παρασκευή και ώρα 12:00, με την εξής σύνθεση:

Προεδρεύων: Αριστομένης Κομισόπουλος

Μέλη: Φαίδων Στράτος,

Βασίλειος Πατσουράτης, λόγω κωλύματος του τακτικού μέλους Γαρυφαλιάς Αθανασίου,

Δημήτριος Γιαννέλης, και

Ελίζα Αλεξανδρίδου

Γραμματέας: Μούρκου Παναγιώτα, λόγω κωλύματος της τακτικής Γραμματέως Όλγας-Ανίτας Ραφτοπούλου

Θέμα της συνεδρίασης ήταν η λήψη απόφασης επί της προηγούμενης γνωστοποίησης, σύμφωνα με το άρθρο 4β παρ. 1 του ν. 703/77, όπως ισχύει, της απόκτησης από την εταιρεία με την επωνυμία «Commercial Value Ανώνυμη Ασφαλιστική Εταιρεία» μετοχών που αντιπροσωπεύουν το 91,29% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας με την επωνυμία «Proton Ανώνυμη Ασφαλιστική Εταιρεία».

Στην αρχή της συζήτησης, το λόγο έλαβε ο Γενικός Εισηγητής Ιωάννης Μιχαήλ, Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού (εφεξής Γ.Δ.Α.), ο οποίος ανέπτυξε συνοπτικά τη γραπτή εισήγηση (αριθ. πρωτ. 1050/15.2.2007) της Υπηρεσίας και πρότεινε για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στην εισήγηση, τη μη απαγόρευση της υπ' αριθ. ημ. πρωτ. 145/11.01.2008 γνωστοποιηθείσης, σύμφωνα με το άρθρο 4β του ν.703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωσης, κατά το άρθρο 4δ παρ. 3 του ν. 703/77, όπως ισχύει.

Κατόπιν η Επιτροπή Ανταγωνισμού - Τμήμα Α΄ διασκέφθηκε και αφού έλαβε υπόψη της όλα τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης και την Εισήγηση της Γ.Δ.Α.,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

I. Με το με ημ. αρ. πρωτ. 145/11.01.2008 έγγραφο, η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Commercial Value Ανώνυμη Ασφαλιστική Εταιρεία» (εφεξής «Commercial Value» ή «Αγοράστρια») γνωστοποίησε στην Υπηρεσία μας, σύμφωνα με το άρθρο 4β του ν. 703/77, όπως ισχύει, την από 28.12.2007 «Σύμβαση Αγοράς Μετοχών και Ομολογιών», με την οποία αποκτά (α) ένα εκατομμύριο πεντακόσιες

---

¹ Από την παρούσα απόφαση έχουν παραλειφθεί, σύμφωνα με το άρθρο 26 παρ.7 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ 1890/Β΄/29.12.2006), τα στοιχεία εκείνα, τα οποία κρίθηκε ότι αποτελούν επιχειρηματικό απόρρητο. Στη θέση των στοιχείων που έχουν παραλειφθεί υπάρχει η ένδειξη [...]. Όπου ήταν δυνατό τα στοιχεία που παραλείφθηκαν αντικαταστάθηκαν με ενδεικτικά ποσά και αριθμούς ή με γενικές περιγραφές (εντός [...]).

δύο χιλιάδες εννιακόσιες ενενήντα μία (1.502.991) ονομαστικές μετά ψήφου μετοχές της εταιρείας «Proton Ανώνυμη Ασφαλιστική Εταιρία» (πρώην «Ωμέγα Ασφαλιστική Εταιρεία», εφεξής «Proton» ή «Επιχείρηση Στόχος») οι οποίες αντιπροσωπεύουν το 91,29% του συνόλου του εκδοθέντος και αποπληρωμένου μετοχικού κεφαλαίου της εν λόγω εταιρείας και (β) έξι χιλιάδες διακόσες εξήντα τέσσερις (6.264) ονομαστικές ομολογίες ονομαστικής αξίας [...] εκάστης εκδόσεως της «Proton Ανώνυμη Ασφαλιστική Εταιρία», οι οποίες είναι μετατρέψιμες σε 93.960 μετοχές της εν λόγω εταιρείας με τιμή μετατροπής [...] ανά μετοχή και έχουν εκδοθεί δυνάμει του από 6.6.2003 σχετικού προγράμματος μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου της εταιρείας.

Ειδικότερα το τίμημα της συναλλαγής συμφωνήθηκε ως ακολούθως:

(α) [...] και

(β) [...]

Δυνάμει της από 28.12.2007 «Σύμβασης Αγοράς Μετοχών και Ομολογιών» που υπεγράφη μεταξύ των μερών, η ολοκλήρωση της ως άνω συναλλαγής τελεί υπό τον όρο της εκπλήρωσης συγκεκριμένων προϋποθέσεων που αναφέρονται στην εν λόγω σύμβαση (άρθρο 4) και είναι άμεσα συνδεδεμένες και αναγκαίες για την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης . [...]

Μετά την ολοκλήρωση της συναλλαγής, η μετοχική σύνθεση της Proton Ανώνυμη Ασφαλιστική Εταιρία θα έχει ως ακολούθως:

Commercial Value Ανώνυμη Ασφαλιστική Εταιρεία 1.502.991 μετοχές, ήτοι 91,29%,
Λοιποί Μέτοχοι 143.384 μετοχές, ήτοι 8,71%,

Τα στρατηγικά πλάνα της Commercial Value, σύμφωνα με τα γνωστοποιηθέντα στοιχεία, προβλέπουν την ενίσχυση της παραγωγής της μέσω εναλλακτικών δικτύων πώλησης γιατί πιστεύει ότι αποτελούν το μέλλον της ασφαλιστικής αγοράς.

[...]

Επίσης, η Proton Ασφαλιστική έχει ήδη μία παραγωγή της τάξης των 40 εκ. ευρώ, που αντιπροσωπεύει περίπου το 25% της παραγωγής της Commercial Value, συμβάλλοντας έτσι στην αύξηση του μεριδίου της Commercial Value στην ασφαλιστική αγορά.

II. ΤΑ ΜΕΡΗ

1 «COMMERCIAL VALUE ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (Αγοράστρια ή Γνωστοποιούσα)

Αντικείμενο δραστηριότητας της Commercial Value είναι η σύναψη ασφαλίσεων σε όλους τους κλάδους ασφαλίσεων ζωής και γενικών. Σύμφωνα δε με το καταστατικό της εταιρίας σκοποί της είναι:

1. Η ενέργεια στην Ελλάδα και στο εξωτερικό πρωτασφαλίσεων και αντασφαλίσεων όλων των κλάδων ασφαλίσεων κατά ζημιών και ζωής, όπως αυτοί προσδιορίζονται στο άρθρο 13 του ν.δ. 400/1970, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, υπό τον όρο της προηγούμενης χορηγήσεως αδείας λειτουργίας των αντιστοίχων κλάδων από τον

Υπουργό Ανάπτυξης κατά την κειμένη ασφαλιστική νομοθεσία (Κ3-12665/31.12.2002 απόφαση Υφυπουργού Ανάπτυξης).

2. Κάθε είδους εκπροσώπηση συμπεριλαμβανομένης και της νόμιμης αντιπροσωπεύσεως ελληνικών και αλλοδαπών ασφαλιστικών επιχειρήσεων.
3. Ο διακανονισμός ζημιών για δικό της λογαριασμό καθώς και για λογαριασμό άλλων ασφαλιστικών επιχειρήσεων.
4. Η ανάληψη χαρτοφυλακίου άλλων ασφαλιστικών επιχειρήσεων.
5. Πάσα άλλη συναφής εργασία.
6. Καθώς και η συμμετοχή σε άλλες επιχειρήσεις, που ασχολούνται με ασφαλιστικές ή παρεμφερείς εργασίες, υπό τους περιορισμούς του άρθρου 2 του Ν.Δ. 400/1970, όπως εκάστοτε ισχύει.

Για τους ανωτέρω σκοπούς η Commercial Value δύναται:

(α) να ενεργεί επενδύσεις σε πάγια στοιχεία, κινητά ή ακίνητα, με αγορά, είτε με ορισμένου ή αορίστου χρόνου μίσθωση, είτε με δανειοδότηση, είτε και με συμβάσεις χρηματοδοτικής μισθώσεως, με σκοπό τη μονιμότερη εκμετάλλευσή τους,

(β) να προβαίνει σε επενδύσεις ή τοποθετήσεις των διαθεσίμων της σε τίτλους σταθερού ή κυμαινομένου εισοδήματος, διαπραγματεύσιμους ή μη, σε χρηματιστηριακές αγορές,

(γ) να συνεργάζεται με άλλες ασφαλιστικές εταιρίες, που επιδιώκουν τους ίδιους ή παρεμφερείς σκοπούς,

(δ) να συνεργάζεται με χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς για την προώθηση τραπεζοασφαλιστικών προϊόντων,

(ε) να συμμετέχει και να χρηματοδοτεί, μερικά ή ολικά, επιστημονικά προγράμματα, έρευνες, διεθνή συνέδρια ή διεθνείς συνεργασίες και έρευνες ιδρυμάτων, δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, που συνδέονται οπωσδήποτε ή μπορούν να υποβοηθήσουν τους σκοπούς της Εταιρίας,

(στ) να ιδρύει ή να αποκτά συμμετοχές σε οιασδήποτε μορφής άλλες επιχειρήσεις, σύμφωνα με τους όρους της κειμένης νομοθεσίας και

(ζ) να προβαίνει και σε κάθε άλλη συναφή ενέργεια, που δύναται να ωφελήσει τους εταιρικούς σκοπούς.

Η Commercial Value προήλθε από τη συνένωση έξι εταιριών στο χώρο της ασφάλισης ήτοι:

α) Commercial Union Life ΑΕΑΖ (έτος εγκατάστασης στην Ελλάδα 1883), β) Gota International ΑΕΑ, γ) Nordstern Colonia ΑΕΑΖ, δ) Nordstern Colonia ΑΕΓΑ (έτος εγκατάστασης στην Ελλάδα 1930), ε) Scoplife ΑΕΑΖ, στ) United ΑΑΕ

Η μετοχική σύνθεση της Commercial Value, είχε στις 11.01.2008, ως εξής (σύμφωνα με τη γνωστοποίηση):

ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α. 34.969.638 μετοχές, ήτοι 38,655%, ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Α.Ζ. 24.559.038 μετοχές, ήτοι 27,147%, ΑΣΠΙΣ ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ Α.Ε. 4.880.504 μετοχές, ήτοι 5,395%, ΠΑΥΛΟΣ ΨΩΜΙΑΔΗΣ 22.502.389 μετοχές, ήτοι

24,873%, GWENTH LIMITED (με έδρα την Ιρλανδία) 1.150.660 μετοχές, ήτοι 1,272%, ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΘΗΝΑΙΟΣ 1.250.409 μετοχές, ήτοι 1,382%, ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΑΘΗΝΑΙΟΣ 576.676 μετοχές, ήτοι 0,6375%, ΦΙΛΟΠΟΙΜΗΝ ΑΘΗΝΑΙΟΣ 576.676 μετοχές, ήτοι 0,6375%.

Η «Commercial Value» δεν έχει θυγατρικές.

Τα ανωτέρω ποσοστά συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας παρέχουν τα αντίστοιχα δικαιώματα ψήφου στη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Δεδομένου ότι ο Πάυλος Ψωμιάδης είναι κύριος μέτοχος των εταιρειών: Ασπίς Πρόνοια ΑΕΓΑ με 43,95%, Ασπίς Πρόνοια ΑΕΑΖ με 55,98%, Ασπίς Όμιλος εταιρειών με 99,76%, προκύπτει ότι αυτός είναι και ο απώτερος ελέγχων μέτοχος της Commercial Value.

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Commercial Value έχει ως εξής:

Δημήτριος Βιδάλης Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος, Παναγιώτης Παλαιολόγος Αντιπρόεδρος, Βασίλειος Αποστολόπουλος μη Εκτελεστικό Μέλος, Όλγα Ψωμιάδη μη Εκτελεστικό Μέλος, Περικλής Αθηναίος μη Εκτελεστικό Μέλος, Βασίλειος Αυδής ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος, Σωτήριος Γιαννόπουλος ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος.

Το 2006 η Commercial Value δραστηριοποιείται μόνο στην ελληνική αγορά και ο κύκλος εργασιών της ανήλθε σε 161.117.989,56 € .

2. «PROTON ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ» (Πωλήτρια)

Αντικείμενο της Proton Ανώνυμης Ασφαλιστικής Εταιρίας είναι η σύναψη ασφαλίσεων σε όλους τους κλάδους ασφαλίσεων ζημιών.

Σύμφωνα με το Καταστατικό της εταιρείας, ο σκοπός της αναλυτικά είναι:

(α) Η σύμφωνα με το νόμο για ίδιο λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων ή και σε συνεταιρισμό με τρίτους στην ημεδαπή ή/και την αλλοδαπή ενέργεια ασφαλίσεων, συνασφαλίσεων και ανασφαλίσεων παντός είδους και κλάδου, εξαιρουμένων των κλάδων ζωής και πίστεως.

(β) Η σύμφωνα με το νόμο ανάληψη της αντιπροσωπείας ή πρακτορείας ημεδαπών και αλλοδαπών ασφαλιστικών και ανασφαλιστικών επιχειρήσεων και αντιπροσωπειών.

(γ) Η με οποιοδήποτε τρόπο συμμετοχή σε άλλες επιχειρήσεις ή εταιρείες που επιδιώκουν παρεμφερείς προς τους ανωτέρω σκοπούς.

(δ) Η παροχή υπηρεσιών συναφών προς τις ανωτέρω, συμπεριλαμβανομένου και διακανονισμού ζημιών και

(ε) κάθε άλλη εργασία συναφής προς τις παραπάνω πράξεις.

Η μετοχική σύνθεση της Proton, έχει ως εξής:

Proton Bank A.E. 1.464.677 μετοχές, ήτοι 88,96%, Proton Ανώνυμη Εταιρεία Χρηματοοικονομικών Συμβουλών, Τεχνολογίας και Συστημάτων Πληροφορικής 38.314 μετοχές, ήτοι 2,33%, Λοιποί Μέτοχοι 143.384 μετοχές, ήτοι 8,71%

Η «Proton» δεν έχει θυγατρικές ούτε συμμετέχει σε καμία άλλη εταιρεία, οιασδήποτε μορφής. Η εταιρεία «Proton Ανώνυμη Εταιρεία Χρηματοοικονομικών Συμβουλών, Τεχνολογίας και Συστημάτων Πληροφορικής» είναι 100% θυγατρική της εταιρείας «Proton Bank A.E.» και δεν ελέγχει άλλες επιχειρήσεις συναφούς αντικειμένου με την «Proton A.A.E.».

Η μετοχική σύνθεση της «Proton Bank A.E.» σύμφωνα με τα γνωστοποιηθέντα στοιχεία έχει ως εξής:

IRF EUROPEAN FINANCE INVESTMENTS LTD 12.911.941 μετοχές, ήτοι 20,598%, DRAWBRIDGE GLOBAL MACRO MASTER FUND LTD 4.510.000 μετοχές, ήτοι 7,194%, MORGAN STANLEY AND CO INTERNATIONAL PLC 4.406.112 μετοχές, ήτοι 7,029%, ΑΘΑΝΑΣΟΓΛΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΣ 3.413.035 μετοχές, ήτοι 5,444%, ΛΟΙΠΟΙ ΜΕΤΟΧΟΙ < 5% 37.442.734 μετοχές, ήτοι 59,732%

Εκ των ανωτέρω βασικών μετόχων, η εταιρεία «IRF EUROPEAN FINANCE INVESTMENTS LTD» δεν ελέγχει άλλες επιχειρήσεις συναφούς αντικειμένου με την «Proton Bank A.E.». Επίσης δεν υπάρχουν κοινοί μέτοχοι των εταιρειών Commercial Value και Proton.

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Proton (όπως συγκροτήθηκε σε σώμα με το από 11.09.2007 Πρακτικό Διοικητικού Συμβουλίου (αρ. 439)) έχει ως εξής:

Στέφανος Αυγουλέας Πρόεδρος, Θεόδωρος Σαββαΐδης Αντιπρόεδρος, Τίτος Ριτσάτος Διευθύνων Σύμβουλος, Ηλίας Λιανός Μέλος, Χασδάϊ Καπόν Μέλος, Βασίλειος Λιάγκας Μέλος, Δημήτριος Τζάνας Μέλος.

Η Proton δραστηριοποιείται μόνο στην ελληνική αγορά και ο κύκλος εργασιών της για το 2006 ανήλθε σε 38.961.015,14 €.

III. 1 ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

Η σχετική αγορά προϊόντων περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων ή και υπηρεσιών που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους λόγω των χαρακτηριστικών, των τιμών τους και της σκοπούμενης χρήσης τους.

Η εξαγοραζόμενη εταιρεία «Proton Ανώνυμη Ασφαλιστική Εταιρεία» δραστηριοποιείται στον ασφαλιστικό κλάδο και παρέχει υπηρεσίες γενικών πρωτασφαλίσεων, όπως ατυχημάτων, χερσαίων οχημάτων, πλοίων, μεταφερόμενων εμπορευμάτων, πυρκαγιών και στοιχείων φύσεως, διαφόρων ατυχημάτων (λοιπές ζημιές αγαθών), αστικής ευθύνης πλοίων και γενικής αστικής ευθύνης.

Τα προϊόντα της «Proton Ανώνυμη Ασφαλιστική Εταιρεία» διανέμονται απευθείας από την εταιρεία μέσω δικτύου ασφαλιστικών μεσαζόντων.

Η γνωστοποιούσα εταιρεία «Commercial Value Ανώνυμη Ασφαλιστική Εταιρεία» δραστηριοποιείται επίσης στον ασφαλιστικό κλάδο και παρέχει υπηρεσίες πρωτασφαλίσεων ζωής, γενικών πρωτασφαλίσεων και αντασφαλίσεων ως εξής:

(α) Πρωτασφαλίσεις ζωής: ασφάλιστρα από πρωτασφαλίσεις, ασφάλειες ζωής συνδεδεμένες με επενδύσεις και διαχείριση ομαδικών συνταξιοδοτικών ταμείων,

(β) Γενικές Πρωτασφαλίσεις: ατυχήματα, χερσαία οχήματα, πλοία, μεταφερόμενα εμπορεύματα, πυρκαγιά και στοιχεία φύσεως, διάφορα ατυχήματα (λοιπές ζημιές αγαθών), αστική ευθύνη πλοίων και γενική αστική ευθύνη και

(γ) Αντασφαλίσεις: η αντασφάλιση αποτελεί το μηχανισμό μέσω του οποίου επιτυγχάνεται η διατήρηση του επιπέδου κινδύνου που αναλαμβάνει η κάθε ασφαλιστική εταιρία, λόγω των ασφαλιστικών καλύψεων, στα επιθυμητά επίπεδα. Οι αντασφαλιστές αναλαμβάνουν μέρος του ασφαλιζόμενου κινδύνου έναντι αντασφαλιστρού, ενώ συμμετέχουν στις αποζημιώσεις και στα μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα.

Τα προϊόντα της «Commercial Value» διανέμονται από:

α. Εταιρικό Δίκτυο (Agency): το αποτελούν Ασφαλιστικοί Σύμβουλοι και Συντονιστές Ασφαλιστικών Συμβούλων, που διαμεσολαβούν αποκλειστικά για σύναψη ασφαλιστικών συμβάσεων της «Commercial Value A.A.E.» και μόνο.

β. Πρακτορειακό Δίκτυο: το αποτελούν Πράκτορες και Μεσίτες ασφαλίσεων που διαμεσολαβούν για σύναψη ασφαλιστικών συμβάσεων της «Commercial Value A.A.E.», αλλά και άλλων ασφαλιστικών εταιρειών.

γ. Bankassurance: είναι συμφωνίες με τράπεζες για την εκατέρωθεν σύναψη συμβάσεων διάθεσης ασφαλιστικών και τραπεζικών προϊόντων.

Με βάση τα ανωτέρω, προκύπτει ότι οι συμμετέχουσες στη γνωστοποιηθείσα πράξη επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στον ασφαλιστικό κλάδο, στον οποίο διακρίνονται οι παρακάτω σχετικές αγορές υπηρεσιών:

(α) αγορά πρωτασφαλίσεων ζωής,

(β) αγορά γενικών πρωτασφαλίσεων κατά των κινδύνων ζημιών. Η εν λόγω αγορά δύναται να διακριθεί σε επιμέρους αγορές ανάλογα με τους κινδύνους που ασφαλιζονται όπως πυρός, αυτοκινήτων, μεταφορών, πλοίων, αστικής ευθύνης κλπ. και

(γ) αγορά αντασφαλίσεων.

2. ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

Από τις ως άνω αναφερόμενες σχετικές επιμέρους αγορές προϊόντος, εκείνη στην οποία δραστηριοποιούνται και οι δύο συμμετέχουσες στην υπό εξέταση συγκέντρωση επιχειρήσεις είναι η αγορά γενικών πρωτασφαλίσεων. Αυτή, όμως, δεν μπορεί να θεωρηθεί επηρεαζόμενη αγορά, λόγω του χαμηλού συνολικού μεριδίου των δύο επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη γνωστοποιηθείσα πράξη, καθόσον σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, το μερίδιο αγοράς της Commercial Value στην αγορά γενικών πρωτασφαλίσεων ανήλθε το 2006 σε 3,7%, ενώ το αντίστοιχο μερίδιο της Proton ήταν 1,5%. Το δε άθροισμα των δύο αυτών μεριδίων ισούται με 5,2%, το οποίο υπολείπεται σημαντικά του 15%, δηλαδή του ορίου που τίθεται για το χαρακτηρισμό μιας αγοράς ως επηρεαζόμενης.

Αναφορικά με τις αγορές των πρωτασφαλίσεων ζωής και αντασφαλίσεων, όπου από τα εμπλεκόμενα μέρη δραστηριοποιείται μόνο η Commercial Value η οποία κατείχε μερίδιο αγοράς που το 2006 ανήλθε στο 3% και 0,2% αντίστοιχα, δεν θεωρούνται

επηρεαζόμενες αγορές, λόγω του χαμηλού ύψους του μεριδίου αυτού στις εν λόγω υποαγορές. Ωστόσο, για λόγους πληρότητας, στην παρούσα ανάλυση γίνεται αναφορά και στις ανωτέρω αγορές.

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι δεν υπάρχουν επηρεαζόμενες αγορές στην υπό εξέταση συγκέντρωση.

3. ΣΧΕΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

Η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή, στην οποία οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις πωλούν τα σχετικά προϊόντα τους υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού.

Ως σχετική γεωγραφική αγορά για τις αγορές πρωτασφαλίσεων ζωής και γενικών πρωτασφαλίσεων, θεωρείται το σύνολο της ελληνικής επικράτειας, μια και οι καταναλωτές προτιμούν για πρακτικούς λόγους να συνάπτουν συμβόλαια με τοπικές εταιρείες, με εξαίρεση τους κλάδους πλοίων και αεροσκαφών, για τους οποίους η σχετική γεωγραφική αγορά είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση. Όσον αφορά τις αντασφαλίσεις η σχετική γεωγραφική αγορά είναι διεθνής ή τουλάχιστον η Ευρωπαϊκή Ένωση, αφού οι αντασφαλίσεις μεταξύ των ασφαλιστικών εταιρειών γίνονται με ξένες ασφαλιστικές εταιρείες, κυρίως για τον υπερεθνικό επιμερισμό του ασφαλιστικού κινδύνου.

IV. ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΧΕΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ- ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

1. Η σχετική αγορά που αφορά η γνωστοποιούμενη πράξη είναι αυτή του ασφαλιστικού κλάδου, η οποία, όπως προαναφέρθηκε, περιλαμβάνει τις επιμέρους αγορές των πρωτασφαλίσεων ζωής, γενικών πρωτασφαλίσεων κατά των κινδύνων ζημιών και των αντασφαλίσεων.

Τα μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων στις σχετικές αγορές, σύμφωνα με τα στοιχεία που προσκομίστηκαν έχουν ως εξής :

Μερίδια στην αγορά πρωτασφαλίσεων ζωής (2002-2006)

ΕΤΑΙΡΙΑ	2002	2003	2004	2005	2006
COMMERCIAL VALUE AEE	1,80%	3,30%	4,50%	3,00%	3,00%
PROTON AEE	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
ΣΥΝΟΛΟ	1,80%	3,30%	4,50%	3,00%	3,00%

Μερίδια στην αγορά πρωτασφαλίσεων κατά κινδύνων ζημιών (2002-2006)

ΕΤΑΙΡΙΑ	2002	2003	2004	2005	2006
COMMERCIAL VALUE AEE	1,80%	3,30%	2,80%	2,50%	3,70%
PROTON AEE	0,40%	0,60%	0,80%	1,50%	1,50%
ΣΥΝΟΛΟ	2,20%	3,90%	3,60%	4,00%	5,20%

Μερίδια στην αγορά αντασφαλίσεων (2002-2006)

ΕΤΑΙΡΙΑ	2002	2003	2004	2005	2006
COMMERCIAL VALUE AEE	0,60%	0,70%	1,50%	0,30%	0,20%
PROTON AEE	0,01%	0,02%	0,00%	0,00%	0,00%
ΣΥΝΟΛΟ	0,61%	0,72%	1,50%	0,30%	0,20%

Από τα ανωτέρω στοιχεία προκύπτει ότι στις αγορές πρωτασφαλίσεων ζωής και αντασφαλίσεων δραστηριοποιείται μόνο η Commercial Value, με μερίδιο αγοράς 3% και 0,20% αντίστοιχα για το 2006, αφού η Proton δραστηριοποιούνταν στην αγορά αντασφαλίσεων μόνο κατά τα έτη 2002 και 2003 με μερίδια αγοράς 0,01% και 0,02% αντίστοιχα, ενώ στην αγορά πρωτασφαλίσεων κατά κινδύνων ζημιών δραστηριοποιούνται και οι δύο συμμετέχουσες στη συγχώνευση εταιρίες, με μερίδια αγοράς 3,70% για την Commercial Value και 1,50% για την PROTON, που αντιστοιχούν σε συνολικό μερίδιο 5,20%.

2. ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

α) Κύριο χαρακτηριστικό της ελληνικής ασφαλιστικής αγοράς είναι ο μεγάλος αριθμός των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σ' αυτή, τα μικρά σχετικά μερίδια αγοράς που κατέχουν οι περισσότερες απ' αυτές (πλην των μεγαλύτερων), ο έντονος ανταγωνισμός και οι αλληπάλληλες τα τελευταία χρόνια συγχωνεύσεις και εξαγορές με στόχο τη δημιουργία μεγάλων οικονομικών μονάδων.

Ο μεγάλος αριθμός των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον κλάδο, η κάμψη των ρυθμών μεγέθυνσης της αγοράς και η ισχυρή διαπραγματευτική δύναμη των πελατών, των αντασφαλιστών και του δικτύου διανομής ασφαλιστικών προϊόντων, αλλά και ο δυνητικός ανταγωνισμός που προέρχεται από τον κίνδυνο εισόδου νέων επιχειρήσεων στον κλάδο, αποτελεί σημαντικό προσδιοριστικό παράγοντα της δομής του κλάδου και του επιπέδου κερδοφορίας των ασφαλιστικών εταιρειών.

Ταυτόχρονα, η παροχή ασφαλιστικών υπηρεσιών από εταιρείες, που δεν είναι εγκατεστημένες στην Ελλάδα, αλλά και η ύπαρξη εξειδικευμένων ασφαλιστικών εταιρειών, οι οποίες μπορούν να δραστηριοποιηθούν σε συγκεκριμένα τμήματα της ασφαλιστικής αγοράς, δημιουργούν ισχυρές ανταγωνιστικές πιέσεις στον κλάδο.

Οι στρατηγικές που υιοθετούν οι επιχειρήσεις του ασφαλιστικού κλάδου στην εγχώρια αγορά κατά τα τελευταία χρόνια, σύμφωνα με πρωτογενή έρευνα του IOBE επικεντρώνονται: α) στις συγχωνεύσεις και εξαγορές, β) στην ανάληψη και τιμολόγηση κινδύνων και τον επαναπροσδιορισμό τις τιμολογιακής πολιτικής, γ) σε επενδύσεις σε νέες τεχνολογίες και στην προσφορά νέων ασφαλιστικών προϊόντων, δ) στην ενίσχυση της κεφαλαιακής επάρκειας, της ρευστότητας και του περιθωρίου φερεγγυότητας, ε) στη στρατηγική Marketing, στ) στην αναβάθμιση υπαρχόντων και δημιουργία νέων δικτύων διανομής, ζ) στον περιορισμό του κόστους και η) στη διεθνή επέκταση σε αναπτυσσόμενες χώρες των Βαλκανίων.

Η ανάλυση των οικονομικών μεγεθών του κλάδου δείχνει ότι αυτός χαρακτηρίζεται από ταχεία συρρίκνωση κατά τα πρώτα έτη της τρέχουσας δεκαετίας. Ο ρυθμός αύξησης του ενεργητικού των ασφαλιστικών επιχειρήσεων αυξάνεται μεν αλλά με πολύ χαμηλούς ρυθμούς συγκριτικά με την προηγούμενη δεκαετία. Ταυτόχρονα, διαπιστώνονται πτωτικές τάσεις στα ίδια κεφάλαια, χαμηλός ρυθμός αύξησης των επενδύσεων, μείωση των κερδών χρήσης, του βαθμού διείσδυσης του κλάδου στο σύνολο της οικονομίας (ασφάλιστρα/ΑΕΠ), της δυναμικότητας και του βαθμού ωριμότητας (επενδύσεις/ΑΕΠ), της αποδοτικότητας των ιδίων και των συνολικών κεφαλαίων και του περιθωρίου κέρδους.

Παρά τις τάσεις συγκέντρωσης στην ελληνική ασφαλιστική αγορά, εξακολουθεί να δραστηριοποιείται ένας σημαντικός αριθμός εταιρειών μικρού μεγέθους ιδιαίτερα στον κλάδο ασφάλισης αυτοκινήτων. Οι μικρότερες ασφαλιστικές εταιρείες προσπαθούν να αυξήσουν την παραγωγή ασφαλίσεων και τα μερίδια που κατέχουν στην αγορά, τιμολογώντας σε αρκετές περιπτώσεις σε ιδιαιτέρως χαμηλά επίπεδα, χωρίς να λαμβάνουν υπόψη τη συχνότητα έλευσης του κινδύνου. Εκτός από την αύξηση της έντασης του εσωτερικού ανταγωνισμού στον κλάδο, η συγκεκριμένη πρακτική οδηγεί σε αρνητικά τεχνικά αποτελέσματα και τελικά σε επιβάρυνση του συνόλου των επιχειρήσεων του κλάδου, μέσω του επικουρικού κεφαλαίου. Το επικουρικό κεφάλαιο του κλάδου ασφάλισης αστικής ευθύνης οχημάτων έχει τεράστια ανοίγματα ακριβώς λόγω αυτής της συμπεριφοράς ορισμένων ασφαλιστικών εταιρειών, που τελικά τις οδήγησε είτε σε πτώχευση, είτε σε ανάκληση της άδειας λειτουργίας τους.

Τέλος, σύμφωνα με την προαναφερθείσα μελέτη, από την πλευρά των ασφαλιστικών εταιρειών απαιτείται η στροφή στη δημιουργία περισσότερο ανταγωνιστικών προϊόντων, η εξεύρεση και εκμετάλλευση εναλλακτικών δικτύων διανομής, η αναβάθμιση των προσφερόμενων υπηρεσιών, οι αλλαγές σε επίπεδο οργάνωσης και δικτύου, οι συνεργασίες με ευρωπαϊκές ασφαλιστικές εταιρείες, η αναβάθμιση και επενδύσεις σε πληροφοριακά συστήματα, ο υπολογισμός ασφαλίσεων με επιστημονικά κριτήρια και προσεκτική ανάληψη και τιμολόγηση των κινδύνων, η εξασφάλιση των οργανικών κερδών των ασφαλιστικών και ο διαχωρισμός τους από τις επενδυτικές αποδόσεις.

β) ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

Σύμφωνα με στοιχεία της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος, από τις 90 ασφαλιστικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιήθηκαν στην Ελλάδα το 2006, οι 17 παρουσίασαν παραγωγή μόνο στις ασφαλίσσεις ζωής, οι 60 στις ασφαλίσσεις ζημιών και οι 13 παρουσίασαν παραγωγή και στις ασφαλίσσεις ζωής και στις ασφαλίσσεις ζημιών (μικτές ασφαλιστικές εταιρείες).

Αναφορικά με τα μερίδια αγοράς των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην ασφαλιστική αγορά, παρατηρείται ότι ο δείκτης συγκέντρωσης των μεριδίων αγοράς στην αγορά ασφαλίσεων ζωής ανήλθε το 2006 στο 99,46% περίπου για τις είκοσι μεγαλύτερες ασφαλιστικές επιχειρήσεις και στην αγορά ασφαλίσεων ζημιών ανήλθε στο 79,92%. Παρά, λοιπόν, το μεγάλο αριθμό εταιριών που δραστηριοποιούνται στην

ασφαλιστική αγορά αποτελεί γεγονός ότι ο κλάδος χαρακτηρίζεται από υψηλό βαθμό συγκέντρωσης, λόγω του μεγάλου σχετικά μεριδίου που κατέχουν οι μεγαλύτερες επιχειρήσεις. (βλ. ιστοσελίδα της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος-www.eaee.gr)

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα ετήσιας έρευνας της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος, για το έτος 2006, η οποία καταγράφει την παραγωγή ασφαλιστρών 78 Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων (63 Ανωνύμων Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων με έδρα την Ελλάδα, 15 Υποκαταστημάτων Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων με έδρα εκτός Ελλάδος) που παρουσίασαν παραγωγή ασφαλιστρών μέσα στο 2006, η συνολική παραγωγή ασφαλιστρών από πρωτασφαλίσεις (ζωής και ζημιών) έφθασε το 2006 τα 4,33 δισ. ευρώ, παρουσίασε δηλαδή αύξηση 10,45% έναντι του 2005 (3,92 δισ. ευρώ).

Συγκεκριμένα, η παραγωγή ασφαλιστρών των ασφαλίσεων κατά ζημιών έφθασε τα 2,06 δισ. ευρώ, αυξημένη κατά 3,6% έναντι του 2005 (1,988 δισ. ευρώ). Η παραγωγή ασφαλιστρών των ασφαλίσεων ζωής έφθασε τα 2,27 δισ. ευρώ, αυξημένη κατά 17,49% έναντι του 2005 (1,935 δισ. ευρώ). Συνεπώς το ποσοστό συμμετοχής των δύο κλάδων στη συνολική παραγωγή ασφαλιστρών, διαμορφώνεται σε 47,53% για τις ασφαλίσεις κατά ζημιών και 52,47% για τις ασφαλίσεις ζωής.

Αντίστοιχα η παραγωγή ασφαλιστρών από αντασφαλίσεις (αναλήψεις) έφθασε το 2006 τα 85,2 εκατ. ευρώ, αυξημένη κατά 30,7% έναντι του 2005 (65,19 εκατ. ευρώ).

Κατά το έτος 2006 οι ασφαλίσεις ζωής παρουσίασαν μεγαλύτερο ποσοστό αύξησης (17,49%), σε σχέση με τις ασφαλίσεις ζημιών (3,60%).

Ο κλάδος «10: Αστική Ευθύνη από Χερσαία Οχήματα», είναι ο μεγαλύτερος κλάδος ασφαλίσεων ζημιών, με 942 εκ. ευρώ παραγωγή ή ποσοστό 45,73% επί των ασφαλιστρών κατά ζημιών, ενώ το 2005 είχε παρουσιάσει παραγωγή 946,2 εκ. ευρώ ή ποσοστό 47,59% επί των ασφαλιστρών. Ο κλάδος «I: Ζωής», συγκεντρώνει την πλειονότητα της παραγωγής ασφαλιστρών των ασφαλίσεων ζωής, με 1.291,9 εκ. ευρώ παραγωγή ή ποσοστό 56,82% επί των ασφαλιστρών ζωής, ενώ το 2005 είχε παρουσιάσει παραγωγή 1.157,6 εκ. ευρώ ή ποσοστό 59,82% επί των ασφαλιστρών.

Η παραγωγή ασφαλιστρών από πρωτασφαλίσεις των Ανωνύμων Ασφαλιστικών Εταιριών έφθασε τα 4,001 δισ. ευρώ εκ των οποίων 1,933 δισ. ευρώ ήταν η παραγωγή των ασφαλίσεων κατά ζημιών και 2,068 δισ. ευρώ η παραγωγή των ασφαλίσεων ζωής.

Η παραγωγή ασφαλιστρών από πρωτασφαλίσεις των Υποκαταστημάτων των Αλλοδαπών Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων έφθασε τα 332,8 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων 126,6 εκατ. ευρώ ήταν η παραγωγή των ασφαλίσεων κατά ζημιών και 206,2 εκατ. ευρώ η παραγωγή των ασφαλίσεων ζωής.

γ) ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΖΗΤΗΣΗΣ

Οι προοπτικές της ιδιωτικής ασφάλισης στην Ελλάδα δεν διαγράφονται ιδιαίτερα θετικές βραχυχρόνια. Παράγοντες όπως η μεταρρύθμιση του ασφαλιστικού συστήματος, η δημιουργία ισχυρών και αποτελεσματικών μηχανισμών εποπτείας, η παροχή φορολογικών κινήτρων από την πολιτεία φαίνεται να αποτελούν βασικές

προϋποθέσεις για τη βελτίωση της επίδοσης του κλάδου μακροχρόνια, σύμφωνα με μελέτη του Ιδρύματος Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (I.O.B.E).

Η ελληνική ασφαλιστική αγορά εμφανίζει μεγάλα περιθώρια ανάπτυξης σε σχέση με τις αντίστοιχες ευρωπαϊκές υπό την προϋπόθεση όμως ότι τα σοβαρά προβλήματα που εντοπίζονται στον κλάδο θα αντιμετωπιστούν με ταχύτητα και αποτελεσματικότητα. Τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα η ιδιωτική ασφάλιση στην Ελλάδα μπορούν να ομαδοποιηθούν σε δύο κατηγορίες: Η πρώτη, περιλαμβάνει αυτά που προέρχονται από το θεσμικό και εποπτικό πλαίσιο της Ελληνικής ασφαλιστικής αγοράς, ενώ η δεύτερη τα διαρθρωτικής φύσεως προβλήματα που συνδέονται με τη δομή της αγοράς και την καθημερινή λειτουργία των επιχειρήσεων και τα οποία απαιτούν άμεση αντιμετώπιση.

Η εξέλιξη της ζήτησης εξαρτάται κατ' αρχήν σε σημαντικό βαθμό, από την τιμολογιακή πολιτική που υιοθετούν οι επιχειρήσεις του κλάδου. Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις υποστηρίζουν ότι οι αυξήσεις ασφαλιστών είναι επιβεβλημένες, στα πλαίσια ενός δυσμενούς διεθνούς επιχειρηματικού κλίματος και των εγγενών διαρθρωτικών προβλημάτων, με κυριότερο εκείνο της εποπτείας. Ωστόσο η τιμολογιακή αύξηση των ασφαλιστικών υπηρεσιών θα οδηγήσει σε συρρίκνωση του ασφαλιστικού κλάδου.

Ένας δεύτερος παράγοντας, που αναμένεται να διαμορφώσει την πορεία εξέλιξης της ζήτησης του κλάδου, είναι η ευρύτερη συνειδητοποίηση, ότι η ιδιωτική ασφάλιση μπορεί και πρέπει να αποτελέσει τον τρίτο πυλώνα στήριξης του συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης, σε συνδυασμό με τα ταμεία κύριας σύνταξης και τα αντίστοιχα επικουρικά, ενεργώντας συμπληρωματικά προς αυτή.

Ταυτόχρονα, σημαντική στην εξέλιξη της ζήτησης του κλάδου θεωρείται η συμβολή της επέκτασης των δικτύων πώλησης εντός και εκτός Ελλάδας, η οποία βοηθά στη «γνωριμία» όλο και περισσότερων ανθρώπων με το θεσμό της Ιδιωτικής Ασφάλισης. Τέλος, η αυξανόμενη τάση διεθνοποίησης των ελληνικών βιομηχανιών και εμπορικών επιχειρήσεων, μέσω της δραστηριοποίησης τους στα Βαλκάνια και στα νέα κράτη-μέλη της ΕΕ, δημιουργεί θετικές προϋποθέσεις για τον κλάδο ασφάλισης των πιστώσεων και εγγυήσεων.

δ) ΕΙΣΟΔΟΣ ΝΕΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Στην ελληνική ασφαλιστική αγορά δεν υφίστανται ιδιαίτερα εμπόδια για την είσοδο νέων επιχειρήσεων, τόσο από την άποψη του θεσμικού πλαισίου, όσο και από την άποψη των πραγματικών συνθηκών.

Προκειμένου να εισέλθει μια επιχείρηση στην ασφαλιστική αγορά, απαιτείται συγκεκριμένη άδεια, όπως αυτή προβλέπεται από το Νομοθετικό Διάταγμα 400/1970 «Περί Ιδιωτικής Επιχειρήσεως Ασφαλίσεως» (ΦΕΚ 10/Α/17.1.1970).

Συγκεκριμένα, η λειτουργία ασφαλιστικής επιχείρησης με έδρα την Ελλάδα, προϋποθέτει άδεια που χορηγείται με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου και που ισχύει για το σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ενιαία άδεια) σε περίπτωση που πρόκειται να ασκήσει τις δραστηριότητες της η ενδιαφερόμενη επιχείρηση σε άλλο κράτος - μέλος, είτε με καθεστώς

εγκατάστασης, είτε με καθεστώς ελεύθερης παροχής υπηρεσιών. Η άδεια χορηγείται κατά κλάδο ασφάλισης, για όλους ή μερικούς από τους κινδύνους που υπάγονται σ' αυτόν τον κλάδο καθώς και κατά ομάδα κλάδων ασφαλίσεων.

ε) Βάσει του περιορισμένου συνολικού μεριδίου αγοράς των συμμετεχουσών στην συγκέντρωση επιχειρήσεων («Commercial Value Ανώνυμη Ασφαλιστική Εταιρεία» και «Proton Ανώνυμη Ασφαλιστική Εταιρεία»), το οποίο ανέρχεται σε 5,20% σε επίπεδο αγοράς πρωτασφαλίσεων κατά κινδύνων ζημιών, όπου δραστηριοποιούνται και τα δύο συμμετέχοντα στη συγκέντρωση μέρη, η γνωστοποιούμενη πράξη δεν αναμένεται να επιδράσει σημαντικά στο βαθμό συγκέντρωσης της αγοράς.

Αυτό άλλωστε προκύπτει και από το δείκτη ΗΗΙ και το σχετικό Δ για την αγορά πρωτασφαλίσεων κατά κινδύνων ζημιών (έτους 2006). Ο δείκτης ΗΗΙ προ της συγκέντρωσης ήταν 487,76 και μετά τη συγκέντρωση 498,86, η δε μεταβολή (Δ) 11,1. Αυτά καταδεικνύουν ότι μετά την πραγματοποίηση της εξεταζόμενης πιο πάνω συγκέντρωσης δεν θα υπάρξουν προβλήματα στον ανταγωνισμό.

στ) Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 εδαφ. β' του ν. 703/77, όπως ισχύει, «(συγκέντρωση πραγματοποιείται όταν) ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη τουλάχιστον μια επιχείρηση ή μια ή περισσότερες επιχειρήσεις, αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων».

Σύμφωνα δε με την παρ. 3 του άρθρου 4 του ίδιου νόμου, όπως ισχύει: « [...] ο έλεγχος απορρέει από δικαιώματα, συμβάσεις ή άλλα μέσα, τα οποία είτε μεμονωμένα είτε από κοινού με άλλα και λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών, παρέχουν τη δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη δραστηριότητα μιας επιχείρησης και ιδίως από:

α) δικαιώματα κυριότητας ή επικαρπίας επί του συνόλου ή μέρους των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης,

β) δικαιώματα ή συμβάσεις που παρέχουν δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη σύνθεση, στις συσκέψεις ή τις αποφάσεις των οργάνων μίας επιχείρησης».

Στην υπό κρίση πράξη, σύμφωνα με την από 28.12.2007 «Σύμβαση Αγοράς Μετοχών και Ομολογιών», η «Commercial Value Ανώνυμη Ασφαλιστική Εταιρεία» αποκτά (α) ένα εκατομμύριο πεντακόσιες δύο χιλιάδες εννιακόσιες ενενήντα μία (1.502.991) ονομαστικές μετά ψήφου μετοχές της εταιρείας «Proton Ανώνυμη Ασφαλιστική Εταιρεία» (πρώην «Ωμέγα Ασφαλιστική Εταιρεία») οι οποίες αντιπροσωπεύουν το 91,29% του συνόλου του εκδοθέντος και αποπληρωμένου μετοχικού κεφαλαίου της εν λόγω εταιρείας και (β) έξι χιλιάδες διακόσες εξήντα τέσσερις (6.264) ονομαστικές ομολογίες ονομαστικής αξίας εκατόν τριών ευρώ και ογδόντα λεπτών (103,80) εκάστης εκδόσεως της «Proton Ανώνυμη Ασφαλιστική Εταιρεία», οι οποίες είναι μετατρέψιμες σε 93.960 μετοχές της εν λόγω εταιρείας και έχουν εκδοθεί δυνάμει σχετικού προγράμματος μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου της εταιρείας.

Κατά συνέπεια, δημιουργείται συγκέντρωση κατά την έννοια του άρθρου 4 παρ. 2 εδαφ. β' του ν. 703/77, όπως ισχύει.

Σύμφωνα με το άρθρο 4β παρ. 1 του ν. 703/77, όπως ισχύει: «Κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων πρέπει να γνωστοποιείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από τη σύναψη της συμφωνίας ή τη δημοσίευση της προσφοράς ή ανταλλαγής ή την απόκτηση συμμετοχής που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχείρησης, όταν ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4στ ανέρχεται, στην παγκόσμια αγορά τουλάχιστον σε εκατόν πενήντα εκατομμύρια (150.000.000) ευρώ και δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, η καθεμία χωριστά, συνολικό κύκλο εργασιών άνω των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ στην ελληνική αγορά».

Βάσει των όσων προαναφέρθηκαν, η υπό εξέταση συγκέντρωση υπόκειται υποχρεωτικά σε προηγούμενη γνωστοποίηση, δεδομένου ότι πληρούνται οι ανωτέρω προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος, αφού ο συνολικός κύκλος εργασιών των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων, το έτος 2006, ανήλθε στην παγκόσμια αγορά (που εδώ ταυτίζεται με το κύκλο εργασιών στην εθνική αγορά) σε ποσό 200,08 εκατ. € και οι δύο συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις πραγματοποίησαν κύκλο εργασιών η κάθε μία στην ελληνική αγορά 161,12 εκατ. € η Commercial Value και 38,96 εκατ. € η Proton).

Η «Σύμβαση Αγοράς Μετοχών και Ομολογιών» καταρτίστηκε στις 28.12.2007 και η σχετική γνωστοποίηση υποβλήθηκε εμπρόθεσμα στις 11.1.2008.

Με την υποβολή της γνωστοποίησης στη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού, κατετέθη και το προβλεπόμενο από το νόμο παράβολο των 1.050 ευρώ (Διπλότυπο είσπραξης υπ' αριθμ. 9376/11.01.2008, Δ.Ο.Υ. ΦΑΕΕ Αθηνών).

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 4δ του ν. 703/77, όπως ισχύει: «1. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού εξετάζει τη γνωστοποιούμενη συγκέντρωση μόλις υποβληθεί η σχετική γνωστοποίηση. [...]

3. Αν διαπιστωθεί ότι η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση, παρότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 1 του άρθρου 4β, δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη δυνατότητά της να περιορίσει τον ανταγωνισμό στις επιμέρους αγορές στις οποίες αφορά, η Επιτροπή Ανταγωνισμού, με απόφαση της που εκδίδεται μέσα σε ένα (1) μήνα από τη γνωστοποίηση, επιτρέπει τη συγκέντρωση. [...]

Η Υπηρεσία, με την υποβολή της γνωστοποίησης (ημ. αρ. πρωτ. 145/11.01.2008), εξέτασε τον υποβληθέντα φάκελο και επειδή διαπιστώθηκαν ελλείψεις στα προσκομισθέντα στοιχεία, ζητήθηκε η παροχή στοιχείων για τη συμπλήρωση του φακέλου (επιστολή με αρ. πρωτ. 249/17.01.2008). Τα τελευταία ως άνω στοιχεία προσκομίστηκαν από τη γνωστοποιούσα, στις **25.1.2008**, ημερομηνία από την οποία αρχίζει η πιο πάνω μηνιαία προθεσμία (βλ. άρθρο 4δ παρ. 1,3,10 του ν.703/1977)

Κατά το άρθρο 4ε παρ. 1 του ν. 703/77, όπως ισχύει: «[...]απαγορεύεται η πραγματοποίηση της συγκέντρωσης μέχρι την έκδοση μιας από τις αποφάσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 2, 3 και 6 του άρθρου 4δ του νόμου», ενώ κατά το άρθρο 4γ παρ. 1 του ιδίου νόμου, «με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων, που υπόκειται σε προηγούμενη

γνωστοποίηση και η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε ένα σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή των υπηρεσιών τμήμα της και ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης».

ζ) Από την αξιολόγηση και συνεκτίμηση όλων των ανωτέρω στοιχείων του φακέλου των σχετικών με τη διάρθρωση και λειτουργία της σχετικής αγοράς προϊόντων και υπηρεσιών, της γεωγραφικής αγοράς, τα μερίδια σε αυτήν των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση εταιρειών που δεν φαίνεται να οδηγούν στη δημιουργία, ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης αυτών και την οικονομική τους δύναμη, τη μη ύπαρξη νομικών ή πραγματικών εμποδίων εισόδου στην αγορά, τη δυνατότητα επιλογής των προμηθευτών και των χρηστών από τις άνω εταιρείες και από άλλες ανταγωνιστικές επιχειρήσεις, την πρόσβασή τους στις πηγές εφοδιασμού ή στις αγορές διάθεσης των προϊόντων, το συμφέρον των καταναλωτών και τη λειτουργία γενικώς του ανταγωνισμού, όπως λεπτομερώς αυτά εκτίθενται και αναλύονται και στην υπ' αριθ. πρωτ 1050/15.2.2008 εισήγηση της Γ.Δ.Α., η **Επιτροπή Ανταγωνισμού – Τμήμα Α' άγεται στην κρίση ότι η συγκέντρωση** αυτή δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη δυνατότητά της να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στις επιμέρους σχετικές αγορές στις οποίες αφορά,

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού- Τμήμα Α' επιτρέπει την κατ' άρθρο 4β του ν.703/1977 γνωστοποιηθείσα την 11.1.2008 (αριθ. ημ. πρωτ.145) συγκέντρωση που αφορά στην απόκτηση από την εταιρεία με την επωνυμία «**Commercial Value Ανώνυμη Ασφαλιστική Εταιρεία**» του 91,29% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας με την επωνυμία «**Proton Ανώνυμη Ασφαλιστική Εταιρεία**» δεδομένου ότι η συγκέντρωση αυτή δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη δυνατότητά της να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στις επί μέρους σχετικές αγορές, στις οποίες αφορά .

Η απόφαση εκδόθηκε την **22η Φεβρουαρίου 2008**.

Η απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 6 του ισχύοντος Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ Β'1890/29.12.2006).

Ο Προεδρεύων του Α' Τμήματος

Η Συντάκτης της Απόφασης

Αριστομένης Κομισόπουλος

Βασίλειος Πατσουράτης

Η Αναπληρώτρια Γραμματέας

Παναγιώτα Μούρκου

